



Nova davčna obravnava regresa za letni dopust po noveli ZDoh-2 in noveli ZPIZ-2

V Uradnem listu RS, št. 28/2019, z dne 3. 5. 2019, sta bili objavljeni noveli Zakona o dohodnini – ZDoh-2U in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2F, ki davčno razbremenjujeta regres za letni dopust (v nadaljevanju: regres), tako da se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja in v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost ne všteva do zneska 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji (PP). Davčno ugodnejša obravnava regresa velja že za leto 2019.

Do posebne davčne obravnave, kot je določena za regres, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih – ZDR-1, so pod enakimi pogoji upravičeni tudi tisti zavezanci, ki prejemajo vsebinsko primerljive dohodke iz tujine.

Pri določanju zneska, ki se ne všteva v davčno osnovo in v osnovo za prispevke, se ob izplačilu upošteva znesek povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po podatkih Statističnega urada RS. Pri letni odmeri dohodnine pa se v davčno osnovo ne všteva regres v višini 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja.

Obe noveli sta začeli veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, torej 4. 5. 2019, uporabljata pa se že za regres, prejet od 1. 1. 2019 dalje.

1. Izplačila regresa po dnevu uveljavitve novel ZDoh-2U in ZPIZ-2F

Izplačila regresa se z dnem uveljavitve novel izvajajo po novem, kar pomeni, da se izplačilo regresa do 100 % PP ne všteva v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja in v osnovo za prispevke. Če je regres izplačan v višjem znesku, se razlika nad zneskom 100 % PP, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in v osnovo za prispevke.

Če se regres izplačuje v več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in od dohodka, ki se všteva v davčno osnovo izračuna akontacija dohodnina in prispevki ter izvede poračun že izračunane akontacije dohodnine in prispevkov od posameznih delov regresa.

Z novim štirinajstim odstavkom 127. člena ZDoh-2 je določena možnost, da če zavezanec ne želi, da se mu ob izplačilu regresa pri izračunu akontacije dohodnine upošteva izvzem dohodka do 100 % PP iz davčne osnove, o tem obvesti delodajalca. V tem primeru delodajalec ob izplačilu regresa akontacijo dohodnine izračuna, odtegne in plača od celotnega izplačanega regresa (tudi če ta ne presega 100 % PP). Ne glede na to, pa se na letni ravni v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne všteva regres v višini 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja.

1.1 Spremembe v obrazcih, ki se predlagajo ob izplačilu regresa

Glede na novo davčno obravnavo regresa, je na podlagi sprememb Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu (Pravilnik o REK obrazcih) in Pravilnika o obrazcih za obračun prispevkov spremenjen tudi način poročanja o izplačilu regresa od uveljavitve ugodnejše davčne obravnave dalje. Poudarjamo, da je ne glede na ugodnejšo davčno obravnavo ob izplačilu regresa treba predložiti REK-1 ali REK-1f obrazec, tudi če znesek regresa ne presega 100 % PP. Navodila za izpolnjevanje so navedena v nadaljevanju.

REK-1

V zbirnem REK-1 obrazcu se v polju 113 še vedno prikazuje celotni znesek izplačanega regresa, v polje 114 pa se vpisuje znesek izplačanega regresa v delu, ki presega 100 % PP.

V iREK obrazcu pa se podatki o izplačanem regresu vpisujejo takole:

- v polje A052 se vpiše celotni znesek izplačanega regresa (tudi, če je znesek nižji od 100 % PP)
- v polje A062 (osnova za prispevke P04) se vpiše znesek izplačanega regresa v delu, ki presega 100 % PP.

REK-1f

V polju 113 se še vedno vpisuje celotni znesek izplačanega regresa (tudi če je izplačilo nižje od 100 % PP), v polje 114 pa se vpisuje znesek izplačanega regresa v delu, ki presega 100 % PP. V polje A052 se vpiše celotni znesek izplačanega regresa (tudi, če je znesek nižji od 100 % PP).

Obračun prispevkov za socialno varnost za zaposlene pri tujih delodajalcih - OPSVT

V polje 167 se vpiše znesek izplačanega regresa v delu, ki presega 100 % PP.

Obračun prispevkov za socialno varnost za zaposlene pri delodajalcih, ki niso plačniki davka

V polje 114 se vpisuje znesek izplačanega regresa v delu, ki presega 100 % PP.

2. Izplačila regresa pred uveljavitvijo novel ZDoh-2U in ZPIZ-2F

Izplačila regresa, ki so bila izvedena pred 4. 5. 2019, so bila davčno obravnavana po predhodno veljavnih pravilih. To pomeni, da je bil celotni znesek regresa upoštevan v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, prispevki pa so bili obračunani od zneska regresa v delu, ki je presegal 70 % PP (prispevki delojemalca in prispevki delodajalca).

Obe noveli (ZDoh-2U in ZPIZ-2F) v zvezi s temi izplačili predvidevata poseben postopek vračila preveč izračunane in odtegnjene akontacije dohodnine, preveč obračunanih in odtegnjenih prispevkov (vračilo delojemalcu) ter preveč obračunanih prispevkov (vračilo delodajalcu). Vračilo navedenih zneskov bo s posebno odločbo izvedel davčni organ. Na podlagi te odločbe bo FURS obračunano akontacijo dohodnine in morebitne obračunane prispevke delojemalca vrnil neposredno delojemalcu. V primeru izplačila regresa, od katerega so bili obračunani prispevki, pa davčni organ izda tudi odločbo delodajalcu, s katero se ugotovijo preveč obračunani prispevki delodajalca ter se vračilo izvede delodajalcu. Vračilo prispevkov delodajalca se ne izvede, če se v skladu s posebnimi predpisi ti prispevki samo izračunajo in ne plačajo (npr. prispevki delodajalca za PIZ za zaposlenega invalida nad kvoto, za katere se delodajalcu prizna oprostitev plačila, idr.).

Pri izračunu davčnih obveznosti, ki se vrnejo davčnemu zavezancu, davčni organ upošteva podatke, ki jih je na predloženem REK obrazcu prikazal delodajalec ob izplačilu regresa ter znesek povprečne plače, znan na dan izplačila regresa (upošteva se višina povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po zadnjem podatku Statističnega urada Republike Slovenije, objavljenem v Uradnem listu Republike Slovenije, glede na dan izplačila regresa).

Davčni organ odločbe o vračilu izda najpozneje do 30. junija 2019, vračilo preveč plačanih zneskov pa bo izvedeno na transakcijske račune delojemalcev in delodajalca v roku 30 dni od vročitve odločbe. Vračilo ne bo izvedeno v primeru, če skupni znesek preveč plačane obveznosti po tej odločbi ne presega 10 eurov (ta znesek se vrne le na podlagi zahteve zavezanca, če te zahteve ni, pa se preveč plačani davek šteje v naslednja plačila ali v plačila druge vrste davka).

3. Naknadno vloženi REK obrazci oz. popravki REK obrazcev za izplačila pred uveljavitvijo novel ZDoh-2U in ZPIZ-2F

Če delodajalec do dneva uveljavitve novel kljub izplačilu regresa, ni predložil predpisanega REK obrazca in to želi storiti po datumu uveljavitve novel, mora na REK obrazcu podatke o izplačilu regresa izpolniti v skladu z novo davčno obravnavo, ki velja za vsa izplačila od 1. 1. 2019 dalje. To pomeni, da mora davčni odtegljaj in prispevke obračunati le v delu, ki presega 100 % PP. Če je ob izplačilu regresa obračunal in odtegnil davčni odtegljaj in prispevke (v skladu s pravili, ki so veljala na dan izplačila regresa), jih mora sam povrniti delojemalcu.

Vlaganje popravkov REK obrazcev za izplačila regresa v letu 2019 pred uveljavitvijo novel je v obdobju od 4. 5. 2019 do izdaje odločb o vračilu **onemogočeno**. V tem obdobju bo FURS na podlagi REK obrazcev, ki so bili v sistem eDavki vloženi do dneva uveljavitve novel (za opravljena izplačila do tega datuma), pripravjal podatke za izdajo odločb. Na podlagi izdane odločbe, v kateri bo ugotovljena obveznost za akontacijo dohodnine in prispevke od regresa v skladu z novimi pravili ter znesek preveč izračunane akontacije dohodnine in prispevkov, bo FURS kreiral REK-1 obrazec in ga vložil na eDavke z oznako dokumenta »F«. Zavezanec bo lahko na ta dokument »F« predložil popravke obračunov. Tako pripravljene podatke bodo na voljo tudi za morebitno nadaljnjo uporabo pri delodajalcu (za pravilno posredovanje podatkov v morebitnih naknadnih popravkih, npr. zaradi vračila sorazmernega dela regresa s strani delavca, za pravilno sestavitev povzetka dohodkov, ki ga bo delodajalec posredoval delojemalcem do 31. januarja 2020, idr.).